

Allmän studieplan för licentiatexamen i arkeologi

Studieplanen är fastställd av humanistiska fakultetsnämnden vid Göteborgs universitet den 19 juni 2008. Studieplanen kompletteras med följande dokument, tillgängliga på humanistiska fakultetens webbplats.

- Anvisningar gällande forskarutbildning vid humanistiska fakulteten
- Kriterier och handläggningsordning vid antagning av licentiander resp. fördelning av utbildningsbidrag/anställning av licentiander
- Anvisningar för examination av licentiatuppsats vid humanistiska fakulteten

Termen licentiand används här för studerande på forskarnivå som önskar erhålla licentiatexamen.

Utbildningens mål

1.1 Allmänna nationella mål

Enligt examensordningen i Högskoleförordningen, Bilaga 2, är målen för licentiatexamen följande:

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall licentianden

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall licentianden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och

- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

För licentiatexamen skall licentianden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,

- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och

- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

1.2 Lokala mål vid Göteborgs universitet

Utbildningens mål är att utveckla sådana kunskaper och färdigheter som fordras för att självständigt kunna bedriva forskning samt att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet genom framställandet av en vetenskaplig uppsats.

Utbildning på forskarnivå skall utveckla licentiandens kommunikativa och pedagogiska färdigheter vad gäller att uttrycka sig väl i tal och skrift såväl inom som utanför akademiska sammanhang. Licentianden skall även ha tillägnat sig kunskap om planering, ledning och genomförande av forskningsprojekt.

Utbildning på forskarnivå skall även ge möjlighet till internationella kontakter t.ex. i form av medverkan vid forskningskonferenser och/eller vistelse vid utländskt lärosäte.

1.3 Ämnesspecifika mål

För avläggande av licentiatexamen i arkeologi vid Göteborgs universitet innebär detta mer specifikt:

Licentianden skall visa fördjupad insikt om forskningen möjligheter och om begränsningar inom ämnet, om ämnets roll i samhället samt dess relation till andra vetenskaper. Licentianden skall också ha tillägnat sig förmåga att kritiskt reflektera över den egna verksamheten.

Efter fullgjord utbildning skall licentianden ha förmåga att verka som forskare och akademisk lärare inom ämnet arkeologi, men även inom yrken som inbegriper avancerat utrednings-, berednings- och analysarbete inom offentlig eller privat verksamhet och då särskilt bland samhällets olika arkeologiska aktörer och inom kulturarvssektorn mer allmänt.

1. Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att antas till utbildningen krävs att den sökande uppfyller kriterier för grundläggande och särskild behörighet i enlighet med vad som anges i Högskoleförordningen, 7 kapitel.

2.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har, enligt Högskoleförordningen 7 kapitel § 39, den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå, eller
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Sökande som före 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning har enligt övergångsbestämmelse i Högskoleförordningen denna grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock som längst till utgången av juni 2015.

2.2 Särskild behörighet

För att antas till utbildning på forskarnivå i arkeologi krävs följande:

120 högskolepoäng eller motsvarande i arkeologi, varav minst 30 högskolepoäng på avancerad nivå, inklusive minst 15 högskolepoäng självständigt arbete, eller motsvarande kunskaper.

Ett krav är också sådana kunskaper i svenska och engelska som är nödvändiga för att uppfylla kursfordringarna. Kunskaper i ytterligare ett större internationellt språk är en stor fördel.

En sökande som före 27 september 2007 uppfyller kraven på särskild behörighet i arkeologi, enligt senast gällande äldre studieplan kan efter prövning av institutionen bedömas ha särskild behörighet enligt denna studieplan för tillträde till utbildning på forskarnivå i arkeologi, dock som längst till utgången av juni 2015.

2. Antagning och urval

Antagning till utbildning på forskarnivå i arkeologi sker normalt i samband med fakultetens utlysning av bidragsrum på hösten, vanligtvis i september. För antagning fordras att finansieringen av forskarstudierna är ordnad och godkänd av humanistiska fakultetsnämnden.

Urval bland sökande skall enligt Högskoleförordningens 7 kapitel ske med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Som grund för detta urval krävs att den sökande bifogar följande:

a) ett självständigt arkeologivetenskapligt examensarbete om 15 hp för magisterexamen eller 30 hp för masterexamen. Bilagda arbeten bedöms enligt följande kvalitetskriterier:

- om ett arkeologiskt arbetsfält är väl avgränsat och klart beskrivet
- om arbetet visar förtrogenhet med tidigare och aktuell forskning inom området
- hur väl det valda arkeologiska studiefältets teorier och metoder tillämpas i arbetet
- på vilket sätt arbetet bidragit till att skapa ny kunskap inom valt område

b) en projektskiss i vilken den sökande anger vilket forskningsområde han/hon önskar arbeta inom samt vilka teorier, metoder och material som kan bli aktuella. Projektskissen bedöms utifrån följande kriterier: a) om skissen visar förtrogenhet med tidigare och aktuell forskning inom området, b) om frågeställningarna är förankrade i aktuell forskning, c) om beskrivna metoder för insamling och analys av data är adekvata, samt om skissen bedöms vara realistisk med avseende på genomförbarhet inom utbildningen på forskarnivå. Projektskissen ger även underlag för bedömning av institutionens handledarkompetens inom det forskningsområde som anges.

Antagning och urval sker med beaktande av institutionens handledningsresurser inom området för licentiandens forskningsinriktning. Beslut om antagning fattas av dekanus efter beredning på institutionen och i fakultetens forskarutbildningsgrupp.

3. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildning på forskarnivå för avläggande av licentiatexamen i arkeologi omfattar 120 högskolepoäng och avslutas med licentiatexamen.

Utbildning på forskarnivå består dels av kurser, vilka examineras efter hand, dels av eget forskningsarbete vilket skall leda fram till en vetenskaplig avhandling.

Licentianden förväntas även att inom ramen för sin utbildning delta i seminarieverksamhet samt, om inte särskilda skäl föreligger, delta i institutionens gemensamma verksamheter.

4.1 Kurser

Kurser inom licentiatexamen omfattar 30 högskolepoäng. De examineras i regel genom författande av uppsatser, vilka baseras på arbete med en i förhand uppställd bibliografi, vilken fastställs i samråd mellan licentiand och handledare. Vissa kurser genomgångna på andra institutioner eller lärosäten kan också tillgodoräknas, men i dessa fall skall deras relevans för licentianden bedömas. Om en licentiand önskar tillgodoräkna poäng från tidigare utbildning skall detta särskilt anges i den individuella studieplanen (se 6.1.). Studenter som genomgått masterutbildning i arkeologi eller motsvarande kan tillgodoräkna sig upp till 30 högskolepoäng av masterutbildningen kurser inom forskarutbildningen.

Om en licentiand önskar tillgodoräkna poäng från tidigare utbildning skall detta särskilt anges i den individuella studieplanen (se 6.1.).

4.2 Licentiatuppsats

Licentiatuppsats omfattar 90 högskolepoäng.

Licentianden förväntas avrapportera sitt uppsatssarbete kontinuerligt. Detta sker i första hand genom författandet av uppsatssavsnitt vilka presenteras vid institutionens seminarier

Licentiatuppsats försvaras vid ett offentligt seminarium. Vid bedömningen av uppsatsen tas hänsyn såväl till dess innehåll som till försvaret. Uppsatsen bedöms med något av betygen godkänd och underkänd.

Se vidare [Anvisningar för examination av licentiatuppsats.](#)

4.Handledning

För varje licentiand skall utses minst två handledare, varav en huvudhandledare och en biträdande handledare. Minst en av handledarna skall vara anställd vid Göteborgs universitet, normalt vid den institution där licentianden är placerad. Minst en av handledarna skall ha docentkompetens och minst en av handledarna skall ha genomgått handledarutbildning.

Licentianden har rätt till handledning enligt den schablon som fastställts av fakultetsnämnden (se [Anvisningar gällande forskarutbildning vid humanistiska fakulteten.](#)).

Licentiand som begär det har rätt att byta handledare.

5. Individuell studieplan

För varje licentiand upprättas en individuell studieplan i samband med antagningen. Studieplanen fastställs inom tre månader från studiernas påbörjan efter samråd med licentianden och dennes handledare.

Den individuella studieplanen skall följas upp minst en gång per år. Av uppföljningen skall tydligt framgå hur utbildningen framskrider.

Licentiand, handledare och prefekt skall skriftligen intyga att de tagit del av den individuella studieplanen och eventuella ändringar som görs i den.

6.1 Tillgodoräkning

I samband med att den individuella studieplanen upprättas har en licenciand rätt att begära att få tillgodoräkna delar av tidigare godkänd utbildning på avancerad nivå eller forskarnivå. Poäng som utgör del av den allmänna eller särskilda behörigheten kan inte samtidigt räknas som poäng på forskarnivå utan måste ersättas med annan kurs. I övrigt gäller följande alternativ.

(i) En licenciand som på avancerad nivå med godkänt resultat genomgått en kurs som ingår i de obligatoriska eller valfria kurserna på forskarnivå har rätt att begära att kursen ersätts med en annan kurs med samma omfång i den individuella studieplanen. Detta påverkar inte studietiden för licentiatexamen.

(ii) En licenciand som genomfört delar av sin forskarutbildning medan han eller hon varit antagen till studier på forskarnivå vid annat lärosäte eller i annat ämne har rätt att begära att dessa delar tillgodoräknas utan att ersättas med annat. Detta påverkar studietiden för licentiatexamen som reduceras i motsvarande omfattning.

6.2 Tidsplan och finansieringsplan

Den individuella studieplanen skall innehålla en tidsplan med tillhörande finansieringsplan för hela utbildningsperioden fram till planerat datum för avläggande av licentiatexamen.

6. Övergångsbestämmelser

Licentiander som antagits före 1 juli 2007 kan, efter samråd med handledare, hos prefekten begära att få gå över till denna studieplan. Den individuella studieplanen skall då uppdateras.